

nu finns ett sådant. Frågan är också om det finns bevis på hur mycket pengar din bror sammantaget fått i understöd av sin mor under sin livstid.

Det är också viktigt att veta om det finns skrivet om de pengar han fått utgör förskott på arv eller om de är en gåva utanför arvet. Utan testamente och dokumentation på det omfattande understödet till din bror kan det kanske vara svårt att hävda att hans dotter/ din brorsdotter måste nöja sig med det hon redan fått i arv av sin pappa på grund av det arv han "förbrukat" redan under sin livstid. Men är ni båda överens om hur ni ska fördela arvet efter din mamma och det inte strider mot ett testamente är det nog inga problem.

Ett gott råd till dig är att ni i vilket fall som helst skriver ner er uppgörelse på papper och att ni för säkerhets skull har det bevittnat.

Men du bör ändå rådgöra med en jurist. Det kan finnas andra faktorer och tillgångar i dödsboet som har betydelse,

för bodelningen och arvsuppgörelsen.

Börja med att fråga på din egen bank. Där finns bankjurister som kan hjälpa dig att reda ut begreppen.

FRÅGA Går det att uppnå en perfekt marknadsekonomi? Vilka hinder finns?

BIRGITTA Kul fråga. Min motfråga blir: Går det att uppnå en perfekt planeekonomi? Mitt högst personliga svar på de båda frågorna är nej.

Marknadsekonomin är till sin natur instabil, vilket betyder att den aldrig kan uppnå, vad du förmodligen menar, ett "perfekt" och permanent tillstånd.

Kategoriskt och kort: I mitt tycke finns det varken en "perfekt" marknadsekonomi eller en "perfekt" planeekonomi. Båda dessa utopier bygger på en slags fundamentalism på det ekonomiska planet. Men det finns en mycket stor och viktig skillnad mellan dessa två ytterligheter: Planekonomi, där den

har praktiserats och praktiseras, har aldrig varit och är inte förenlig med demokrati. Alla existerande demokratier baseras däremot på marknadsekonomiska system. Tillåt mig att citera en analys i Sydsvenskan dagen efter Metalls historiska uppgörelse, måndagen den 2 mars, som gör det möjligt för arbetsgivare i 2 000 svenska industri-företag att sänka löner med 20 procent:

"Marknadsekonomin normala mekanismer har satts ur spel... Man måste söka sig tillbaka till 1933 års krisuppgörelse mellan Socialdemokraterna och Bondeförbundet (dåvarande Centerpartiet) för att hitta en tidigare motsvarighet. Också då hade Sverige drabbats av en världsomfattande lågkonjunktur. Arbetslösheten steg

lavinartat. Lantbrukare gick i konkurs. Nazister och kommunister talade om kapitalismens död."

FRÅGA BIRGITTA OM PENGAR OCH PRIVATEKONOMI GÅ IN PÅ M-MAGASIN.SE

Den medeltida bergsbyn Borgo di Vagli ligger dryga timmen från Florens i Toscana. Här bedrivs "Fractional ownership", där de tio lägenheterna säljs i tio andelar. På det sättet känns byn aldrig trång eller "överfull".

Dela på ett hus

UTOMLANDS!

Sluta inte drömma om ett hus i Toscana bara för att det är lågkonjunktur. En stuga i Alperna kan fortfarande vara möjlig – om du köper den på ett smart sätt. Genom samägt semesterboende delar många på kostnaden och huset blir mer använt!

Av Sofia Edgren

● Fantasier om ett hus utomlands har nog många mappies. Dessvärre har de flesta varken råd eller tid. För ett hus i Frankrike eller Italien får man punga ut åtskilliga miljoner och därefter tillkommer kostnader för underhåll. Att köpa det där "reoveringsobjektet" brukar dessvärre inte heller visa sig vara en smart affär. I regel är både italienarna och fransmännen stenhårda på att deras kulturklenoder behandlas rätt. Restaurering av en fallfärdig ruin kan bli både dyr och komplicerad! Men det finns faktiskt alternativ! På senare år har samägda boendeformer som timeshare eller fractional ownership blivit allt vanligare. Attraktionskraften i samägandet är ganska enkel: kan man tänka sig att dela drömkåken med andra sjunker både priset och boendekostnaden! Och eftersom skötsel av huset ofta ingår i priset, kan du dessutom räkna med en riktigt avslappnad semester!

– Här väntar inga trasiga spisar eller vildvuxna snår och vänd

Pipers ekonomipanel

När Birgitta Piper svarar på dina frågor är hon inte helt ensam. Hon får hjälp av en panel av experter.

Namn: Carin Pärnamets
Yrke: Chef på Privatmarknad Danske Bank/Skånes Provinsbank på Finanscenter Syd i Malmö.
Personligt tips: Gör en budget över dina utgifter och inkomster. Först då vet du vad du har att röra dig med och vad du kan behöva göra något åt.

Namn: Claes Hemberg
Yrke: Sparekonom och licensierad placeringsrådgivare på Avanza Bank.
Personligt tips: Undvik smällen i obligationsfonder. Sälj alla obligationsfonderna nu! De kommer att tappa 5 procent per år närmaste åren, då riksbanken höjer räntan.

Namn: Elisabeth Bengtsson
Yrke: Licensierad Placeringsrådgivare på Sparbanken Finn i Lund.
Personligt tips: Var inte rädd att ta hem vinster när dessa finns och har gett en bra avkastning eller den förväntade avkastningen du vill ha.

Namn: Maria Andersson
Yrke: RMF – Kapitalförvaltare på Handelsbanken.
Personligt tips: Tag ansvar för din ekonomi, håll dig uppdaterad och välinformerad.

Namn: Ann-Sofie Magnusson
Yrke: Familjeekonom, Ikanobanken.
Personligt tips: Buffertsparande passar bäst på ett sparkonto med så hög ränta som möjligt.

Namn: Anders Haskel
Yrke: Fristående finansrådgivare och före detta chef För HQ Bank i Malmö.
Personligt tips: Dra in på onödiga utgifter. Vissa saker känns mentalt lättare att spara in på när ekonomin är svag jämfört med när allt går på högvarv.

Namn: Gunilla Rimton
Yrke: Chef på Nordea Private Banking i Malmö.
Personligt tips: Spara en slant som ger dig möjlighet att förgylla livet och unna dig livskvalitet, det kan vara en bra bok, ett fint rött vin, en resa, en spa-upplevelse eller något annat som du njuter av!

Övriga källor: Försäkringskassan, Anne-Charlotte Ardermark, distriktschef på SEB Södra Skåne.

Borgo di Vagli: Byn "mellan dalarna"

Var? Borgo di Vagli ligger cirka 1,5 timmes bilfärd från Florens i Italien.

Vad? Byn, som är ett så kallat fractional ownership, består av 10 lägenheter, där det säljs 10 andelar i varje lägenhet. Varje ägare är garanterad en lägenhet tre veckor per år och har därefter obegränsad tillgång till lägenheten i mån av plats. Kan du inte utnyttja dina veckor själv, är du fri att "låna ut" lägenheten till familj eller vänner!

Vad kostar det? En enrumslägenhet kostar cirka 650 000 kronor och en tvårumslägenhet cirka 1 miljon kronor. Därtill tillkommer en årshyra på mellan 4 000 och 8 000 kronor (beroende på lägenhetsstorlek). Lägenheterna i Borgo di Vagli ägs av en stiftelse, vars uppgift är att se till ägarens intresse.

Vill du veta mer? Gå in på borgodivagli.com

Adress: Borgo di Vagli, 52040 Mercatale di Cortona, Arezzo, Italien.

Tel: 00 39 (0) 575 619 660

Liten ordlista:

Fractional ownership: En typ av samägande som sedan 1990-talet varit utbrett i USA och blivit allt vanligare i Europa på senare år. Samägandet innebär att du äger en procentandel av tillgången tills du bestämmer dig för att sälja.

Timeshare: Timeshare, tidsdelat boende, betyder att du köper nyttjanderätt i en bestämd anläggning under en bestämd tidsperiod. Du får då åka till samma lägenhet under samma period varje år. Mot en extra avgift kan du ofta byta och bo på andra anläggningar i världen. Köp i timeshare-lägenheter har skapat problem. För att skydda konsumenten har de flesta EU-länder antagit en lag om timeshare. Lagen gäller när avtal ingås för minst tre år. Du har då rätt att ångra dig inom 10 dagar.

Semesterklubb: Medlemskapet innebär att du har rätt till boende i ett visst antal veckor på olika anläggningar. Eftersom det ännu inte finns någon lagstiftning kring semesterklubbar bör man vara försiktig med att teckna avtal.

Tänk på detta:

Innan du skriver på:

- **Vad kostar det?** Se över hela kostnaden: räkna in avgifter för juridisk rådgivning, gas, el, vatten, förvaltning, underhållning och resor!
- **Läs igenom kontrakten noga.** Se till att få skriftlig information på ditt eget språk!
- **Säljaren har skyldighet** att informera dig om din ångerrätt. Gör han inte det är han inte seriös!
- **Begär betänketid** innan du skriver på!
- **Se över vem som ansvarar** för underhållet av anläggningen.
- **Se över vilken typ** av ägande du får. Har du äganderätt eller en andel av marken? Och kan du sälja din andel eller överföra dina rättigheter?
- **Vid timeshare** och semesterklubbar: Se över andrahandsmarknaden, den är inte alltid så bra som ägaren påstår!

Tips!

"Hyr en bostad och provbo innan du tar beslut"

forts rabatter. Det ordnar vi! Hit kommer man för att bara vara, säger Fulvio di Rosa, ägare av den samägda byn Borgo di Vagli i Italien.

Här, i bergen i hjärtat av Toscana, bland cypresser och olivträd i terrasser, ligger den lilla 1400-talsbyn. Sedan Borgo di Vagli stod färdigrestaurerad för 14 år sedan har man bedrivit fractional ownership här. I dag är 60 av de 100 lägenhetsandelarna uppköpta.

– Varje lägenhet är personligt inredd och har en egen liten terrass. Många av gästerna sköter hushållet själva, men vill man så erbjuder vi städning och mat. I vår egen lilla Trattoria lagar sinora Dina mat över öppen eld.

Fulvio di Rosa talar lika passionerat om sin by som fenomenet "fractional ownership". Ett samägt boende, menar han, är ett bra och billigt alternativ för dem som vill äga ett hus utomlands, men som bara kan utnyttja det några veckor om året.

– Det är en betydligt smartare typ av samägande än "timeshare". Medan timeshare löper ut efter en viss tidsperiod, är fractional ownership en investering. Köper du en andel i Borgo di Vagli äger du den för resten av livet. Eller tills du väljer att sälja.

Fulvio di Rosa pekar på den typiska fractional ownership-ägaren som en akademiker mellan 35 och 75 år. Som ofta jobbar mycket och vill njuta maximalt av sin ledighet.

– Skaffar man ett eget hus är risken att man har fullt upp under hela semester. Hit kommer man några veckor om året och gör det man vill. De flesta hyr en bil och gör utflykter i området. Förutom Florens och Sienna finns det massor av pittoreska städer i närheten. ●

Experten: "Betala inget i förväg"

Vill du köpa en timeshare-lägenhet och behöver tips? M pratade med Sverker Thorslund som arbetat som boendeexpert på Konsumentverket i 31 år.

● Nyligen satte EU-parlamentet upp nya regler för vad som ska gälla vid köp av timeshare-lägenheter i Europa. Målet är att konsumenterna ska skyddas mot oseriösa försäljare och få längre ångerrätt än tidigare. Trots det bör man ha vissa saker i åtanke innan man skriver på ett avtal. Sverker Thorslund ger oss råden.

Har du några tips om man vill köpa ett timeshare-boende?

– Under åren har jag mött många svenskar som blivit "uppraggade" av timeshare-försäljare under semestern. För stunden har de tyckt att erbjudandet låtit strålande, men när de läst igenom kontraktet hemma har de upptäckt att de varken har råd eller lust att ingå i det aktuella boendet. Mitt råd är att inte betala in den avgift organisationen kräver. Jag har aldrig hört talas om att en svensk blivit betalningsskyldig för att han inte har fullföljt ett timeshare-köp, säger Sverker Thorslund.

Är timeshare-boende något du rekommenderar?

– Även om det finns många oseriösa förmedlare av timeshare- och samägandeanläggningar vill jag inte svartmåla den här typen av boendeformer. Tvärtom tycker jag att det kan vara ett bra alternativ för dem som inte har tid, ork eller pengar att köpa ett eget hus utomlands. Att många timeshare-anläggningar dessutom erbjuder lägenhetsbyten i andra länder innebär att ägaren kan bo i olika länder varje år. Kolla

upp boeandeanläggningar i Sverige som är anslutna till RCI eller Interval International (II). Det är organisationer som erbjuder boendebyten i massor av länder.

Finns det några knep om man vill ha ett billigare boende?

– Se först över andrahandsmarknaden. Trots allt finns det många människor som vill göra sig av med sin timeshare-andel. En "begagnad" timeshare-lägenhet är alltid billigare än en ny!

Har du några ytterligare råd?

– Det är svårt att ge generella råd eftersom det är så stora skillnader mellan reglerna i olika länder och för olika typer av boenden. Se till att skaffa dig så mycket kunskap du kan om boendet och om lagarna som gäller i landet. En bra idé är att hyra en bostad och "provbo" i landet innan du skriver på något avtal. Ett annat tips är att ta kontakt med en svensk fastighetsmäklare som är stationerad i landet. En sådan kan vara en bra hjälp när det gäller förståelse av kontrakt och avtal. Och förhoppningsvis kan han även bedöma om boendeförmedlaren känns seriös. Det kan vara värt att betala en extra slant för en sådan mäklare. Eller för en verksam jurist i Sverige som har särskilda kunskaper om landet man funderar på. Dessutom kan man alltid vända sig till Konsumentverkets enhet Konsument Europa. ●

Föregående sida: Varje lägenhet har sin egen lilla uteplats. Hit kommer du för att njuta- trädgårdsarbetet sköter trädgårdsmästaren.

Denna sida: Som ägare i Borgo di Vagli går det bra att bjuda med vänner och familj under veckorna du disponerar din lägenhet.

Borgo di Vagli har sin egen lilla Trattoria. Oftast gör lägenhetsägarna egna kulinariska utflykter till någon av de pittoreska byarna i närheten.